

ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

ETHICAL LEADERSHIP CAPABILITIES OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTED TO
SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER THE OFFICE OF
NONTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

อชิรญาณ์ แยมทับ¹ กุลชลี จงเจริญ² และชูชาติ พ่วงสมจิตร์³

Ashiraya Yamtub¹ Koolchalee Chongcharoen² and Choochat Phuangsomjit³

^{1,2,3}สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^{1,2,3}School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open

Received: November 8, 2019 / Revised: January 21, 2020 / Accepted: January 30, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี จากความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 338 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 และ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณโดยวิธีแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (X_7) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (X_6) และด้านความไวทางจริยธรรม (X_4) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 63.10

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.772 + .298(X_7) + .171(X_6) + .117(X_4)$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = .450Z_7 + .235Z_6 + .165Z_4$

คำสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the ethical leadership capabilities of school administrators under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area; 2) to study the effectiveness of the schools under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area; 3) to study the relationship between the ethical leadership capabilities of the school administrators and the effectiveness of the schools under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area; and 4) to build predictive equations for prediction of the effectiveness of the schools under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area from the ethical leadership capabilities of school administrators.

The sample consisted of 338 teachers under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area, obtained by stratified random sampling. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The employed research instruments were a rating scale questionnaire, with reliability coefficients of 0.96 and 0.96. The data were statistically analyzed using the percentage, mean, standard deviation, Pearson product moment correlation, and stepwise multiple regression analysis.

Research findings revealed that 1) both overall and specific aspects of ethical leadership capabilities of school administrators under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area were rated at the high level; 2) both overall and specific aspects of effectiveness of the school under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area were rated at the high level; 3) regarding the relationship of ethical leadership capabilities of school administrators and effectiveness of the schools under the Office of Nonthaburi Primary Education Service Area, it was found that they correlated positively and highly which was significant at the .01 level of statistical significance; and 4) the ethical leadership capabilities of the school administrators which affected effectiveness of the schools under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area were the consideration of the public interest rather than the personal benefit (X_7), the compliance with the ethical standards (X_6), and the ethical sensitivity (X_4). The combined predictive power of these factors was 63.10 percent. The predictive equations in the form of raw score and standard score were as shown below:

Predictive equation in the form of raw score: $Y = 1.772 + .298(X_7) + .171(X_6) + .117(X_4)$

Predictive equation in the form of standard score: $Z = .450Z_7 + .235Z_6 + .165Z_4$

Keywords: Ethical Leadership, Ethical Leadership Capabilities, School Effectiveness, Elementary School

บทนำ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลันซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงโลกแบบพลิกผัน (Disruptive Change) (The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education, 2017) ซึ่งส่งผลกระทบให้เด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงด้านพฤติกรรมที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสม สื่อลามกอนาจาร ซึ่งทำให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาส จากคุณค่าและพลังสร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าว (Research and Development Center for Educational Innovation for children and special needs people, 2008; Department of Juvenile Observation and Protection, 2018) นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่เกิดจากครูในการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การก่อกบฏผลประโยชน์จากอาชีพตน เล่นการพนัน ติดสุรา การล่วงละเมิดทางเพศของครูที่กระทำต่อนักเรียน การทำร้ายร่างกายเด็ก เป็นต้น (The Office of Research Fund, 2017) และประเด็นปัญหาสำคัญยังเป็นประเด็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประพฤติกณ์ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจเกิดการขาดคุณธรรม ได้แก่ การทุจริตต่อหน้าที่ การก่อกบฏอาชญากรรม ประพฤติผิดต่อระเบียบผิดศีลธรรมประเพณีในเรื่องทุจริตการสอบบรรจุเข้ารับราชการ ติดสุราและของมีเมา ติดการพนัน อบายมุขต่างๆ การมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสผู้อื่น เป็นต้น (Thongdeewiset, 2017) จึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของสถาบันการศึกษาที่จะต้องแก้ไขปัญหาและหาแนวทางการพัฒนาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้นภาวะผู้นำที่ถือว่าจำเป็นอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ในปัจจุบันคือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้นเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงกระบวนการต่างๆ ที่ผู้นำแสดงออกถึงค่านิยมเชิงจริยธรรมและมีความกล้าหาญที่จะยึดค่านิยมหลักเหล่านั้นในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อยกระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้นำและผู้ตามให้สูงขึ้น (Rakbanglaem, 2016) ซึ่งนอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ค้นพบเกี่ยวกับความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาว่าควรประกอบด้วยความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม ความสามารถในการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ความสามารถในการสื่อสารเชิงจริยธรรมกับผู้ตาม ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ความไวทางจริยธรรมและความกล้าหาญทางจริยธรรม (Hannah & Avolio, 2010; Thongkamhaeng, 2011) สำหรับประสิทธิผลของสถานศึกษานั้นเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสถานศึกษา (Ritbamrung, 2013) ดังนั้นจึงต้องมีองค์ประกอบสำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงควมมีประสิทธิผลของสถานศึกษาอันประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ความพึงพอใจในการทำงานของครู ประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน ความเป็นผู้นำด้านการศึกษาของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา (Saleem et al., 2012; Boonla, 2013) และจากงานวิจัยของ Phetkrachang (2016) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงจริยธรรม วัฒนธรรมองค์การ องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลโรงเรียนล้วนมีความสัมพันธ์กัน

การศึกษาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดนนทบุรีส่วนใหญ่ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนนทบุรียังพบประเด็นปัญหาทางสังคม เช่น

ปัญหาทำร้ายร่างกาย ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาชิงทรัพย์ ยาเสพติด การมั่วสุม และปัญหาการขบถ จักรยานยนต์ซึ่งบนท้องถนน (Nonthaburi Provincial Cultural Office, 2017) จึงทำให้ทั้งสองเขตการศึกษา ส่งเสริมให้จัดโครงการที่เน้นคุณธรรมจริยธรรมให้ เกิดกับนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งเป้าหมายทศวรรษเพื่อปลูกฝังผู้เรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ รวมไปถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ เป็นผู้ที่มีความ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 1, 2018; The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 2, 2018) จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการใช้พัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือแสดงการกระทำทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
2. ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้นำองค์การทางการศึกษาที่จะพัฒนาคนในชาติให้เป็นฐานกำลังในการพัฒนาประเทศ และในปัจจุบันนี้ถือว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถเชิงจริยธรรมเด่นชัดจะนำพาองค์การให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษานั้นคือ ความรู้ เจตคติ และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถแสดงพฤติกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ชุมชน และบุคคลในสังคม อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการองค์การบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษานั้น Thongkamhaeng (2011) ได้วิเคราะห์ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 1) ความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม 2) ความสามารถในการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และ 3) ความสามารถในการสื่อสารเชิงจริยธรรมกับผู้ตาม

Jongwisam (2013) ได้กล่าวถึงความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 1) ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม 2) ความสามารถในการรักษามาตรฐานจริยธรรม และ 3) ความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม

Esmaelzadeh et al. (2017) ได้กล่าวถึงความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษานั้น ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสอน ศีลธรรมให้แก่ผู้ตามในองค์กร 2) ความสามารถที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 3) ความสามารถในการรับรู้ความขัดแย้งทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในองค์กร และ 4) ความกล้าหาญทางจริยธรรม

การศึกษาความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิดจาก Thongkamhaeng (2011); Jongwisarn (2013); Linina & Vevere (2016); Esmaelzadeh et al. (2017) ซึ่งสามารถแบ่งความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เอื้อต่อการบริหารงาน 2) ด้านการตัดสินใจเชิงจริยธรรม 3) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงจริยธรรม 4) ด้านความไวทางจริยธรรม 5) ด้านความกล้าหาญทางจริยธรรม 6) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และ 7) ด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ทั้งในด้านผลผลิตและผลลัพธ์ ตามวิสัยทัศน์พันธกิจที่ได้กำหนดไว้ของสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษานั้น Boonla (2013) ได้ศึกษาองค์ประกอบประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 3) ความพึงพอใจในการทำงานของครู และ 4) ประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน

Wang et al. (2013) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ความคาดหวังสูงใน

ความสำเร็จของนักเรียน 2) สถานศึกษามีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน 3) ประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน 4) การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา และ 5) การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

Kirk & Jones (2014) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ความคาดหวังสูงในความสำเร็จของนักเรียน 2) สถานศึกษามีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน 3) ความเป็นผู้นำด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน 5) การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา 6) การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน และ 7) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นกรอบแนวคิดจาก Boonla (2013); Wang et al. (2013); Kirk & Jones (2014) ซึ่งสามารถแบ่งได้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านการจัดบรรยากาศของสถานศึกษา 5) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 6) ด้านความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ และ 7) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

ดังนั้นผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อแสดงสมการพยากรณ์องค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาจากความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ดังนี้

กรอบแนวคิด

ตัวแปรทำนาย

ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา

- 1) ด้านพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เอื้อต่อการบริหารงาน
- 2) ด้านการตัดสินใจเชิงจริยธรรม
- 3) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การเชิงจริยธรรม
- 4) ด้านความไวทางจริยธรรม
- 5) ด้านความกล้าหาญทางจริยธรรม
- 6) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม
- 7) ด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ตัวแปรเกณฑ์

องค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษา

- 1) ด้านการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
- 3) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
- 4) ด้านการจัดบรรยากาศของสถานศึกษา
- 5) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 6) ด้านความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้
- 7) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

นิยามศัพท์

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้หน้าที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามทำนองคลองธรรมโดยยึดหลักจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ตามจนเกิดความศรัทธาและได้รับการยอมรับ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การหรือสังคมส่วนรวมจนสามารถนำพาองค์การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความรู้ เจตคติ และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถแสดงพฤติกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ชุมชน และบุคคลในสังคม อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการองค์การบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสถานศึกษา

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ครูจำนวนทั้งสิ้น 2,665 คน ในปีการศึกษา 2561 จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 จำนวน 95 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างคือ ครู จำนวน 338 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ Krejcie & Morgan (cited in Srisaat, 2017) และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตามสัดส่วนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ เกี่ยวกับความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคของความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

เท่ากับ 0.96 และประสิทธิผลของสถานศึกษาเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ พร้อมกับแนบซองที่ติดแสตมป์ เพื่อให้ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์ และได้ขยายเวลาเพิ่มอีก 15 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 315 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.20

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู โดยใช้สถิติหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน

4) การสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณโดยวิธีแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมองค์การเชิงจริยธรรม พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เอื้อต่อการบริหารงาน และการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน

อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ ด้านการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

3. ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามลำดับแรก ได้แก่ การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (X_7) ($r = .767$) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (X_6) ($r = .745$) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การเชิงจริยธรรม (X_3) ($r = .701$) ตามลำดับ

4. ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (X_7) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (X_6) และด้านความไวทางจริยธรรม (X_4) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ (R) เท่ากับ .797 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 63.10 ($\text{Adjusted } R^2 = .728$)

อภิปรายและสรุปผล

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนคุณธรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการ คือ ความพอเพียง

ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ อุดมการณ์ และคุณธรรม โดยร่วมกันสร้างเครือข่าย ชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรมด้วยการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กร ที่ขับเคลื่อนด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนต่อเนื่องและยั่งยืนอันจะส่งผลให้เกิดความผาสุกและเกิดความสำเร็จของคุณภาพในองค์กร (The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 1, 2018; The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 2, 2018) ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Poommai (2014) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการครองตน ครองคน และครองงาน สามารถนำหลักธรรมคำสอนจริยธรรมมาใช้บริหารงานสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของงานและผู้ร่วมงาน เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนา ประสิทธิผลของสถานศึกษาของ Ritbamrung (2013); Wang et al. (2013); Potberg (2014) ที่พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตาม เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 และเขต 2 เห็นความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาตามแนวคิดดังกล่าวจึงได้จัดให้มีโครงการพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในทุกกลุ่มสาระและทุกระดับการศึกษา โดยพัฒนาครูผู้สอน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรม การเรียนรู้ ที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหา และมีทักษะชีวิต ทางสังคม ส่งผลทำให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูง (The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 1, 2018) นอกจากนี้ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรียังได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติมาเป็นครูสอน ภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัด นนทบุรี และยังได้จัดสรรครูไปยังโรงเรียนที่ขาดแคลน ในทุกระดับทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษา ซึ่งจะ จัดสรรเพิ่มให้ทุกปี เพื่อยกระดับการศึกษาและ ก่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ (Nonthaburi Provincial Administration Organization, 2018) สอดคล้องกับ Sowapee (2013) ที่ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ความมีประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมความมีประสิทธิผล ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิจัยความสามารถทางภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรีมีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามลำดับแรก ได้แก่ 1) การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน (X_7) ($r = .767$) ด้าน การปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (X_6) ($r = .745$) ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงจริยธรรม (X_3) ($r = .701$) ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานของ การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ว่าความสามารถทางภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากมาตรฐาน วิชาวชิพผู้บริหารสถานศึกษาในมาตรฐานที่ 2 ให้ ความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาให้ปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของ

บุคลากร ผู้เรียน และชุมชน (The Teachers' Council of Thailand, 2019) รวมทั้งข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ที่ได้กล่าวถึงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีไม่ควรมีความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์คือ การปฏิบัติงานมุ่งประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเลือกปฏิบัติ รวมไปถึงไม่ควรเรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้รับบริการในงานตามบทบาทหน้าที่ (The Teachers' Council of Thailand, 2019) 2) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาเป็นลำดับสอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ยึดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งถือเป็นคุณความดีที่เป็นข้อกำหนดในการประพฤติปฏิบัติทั้งในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีผลทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามไปด้วย (Ethical Standards Act, B.E. 2562, 2019) และ 3) การสร้างวัฒนธรรมองค์การเชิงจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาเป็นลำดับสาม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาใช้วัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในองค์การร่วมกับการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม จึงทำให้องค์การนั้นมีแบบแผนในการดำเนินวิถีชีวิตของบุคลากร เกิดการปฏิบัติตนไปในทิศทางเดียวกันและประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามจรรยาบรรณ วัฒนธรรมประเพณี และศาสนา จนบรรลุเป้าหมายขององค์การร่วมกัน (Kazmi et al., 2014)

4. ผลการวิจัยความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีพบว่า จากตัวแปรทั้งหมด 7 ด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (X_7) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (X_6) และด้านความไวทางจริยธรรม (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์พหุ (R) เท่ากับ .797 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 63.50

จากตัวแปรด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (X_7) สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 58.60 ($\text{Adjusted } R^2 = .586$) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่จะต้องพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนให้มีทักษะในการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จโดยยึดคุณธรรมจริยธรรมอันงดงามจนเป็นที่น่าสรรเสริญยกย่องของผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน ชุมชน และบุคคลในสังคม อันจะนำมาซึ่งภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษา (Tohtaeaya, 2018) และมีการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมปรารถนาจะช่วยเหลือปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกันด้วยความเต็มใจ (Ellis, 2014) รวมทั้งการอำนวยความสะดวกแก่คนจำนวนมากในสังคม ไม่ใช่เพื่อมุ่งประโยชน์ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และพร้อมยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ของส่วนรวม (Dorasamy, 2010)

เมื่อเพิ่มตัวแปรด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (X_6) เข้าสู่สมการพยากรณ์ทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 62.50 ($\text{Adjusted } R^2 = .625$) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่จะต้องพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนให้มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อใช้ในสถานศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้บุคลากรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและใช้ตัดสินใจกับปัญหาทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสม และเข้าใจผลกระทบจากการปฏิบัติก่อนที่จะทำการตัดสินใจ สอดคล้องกับทัศนะของ Chongcharoen (2018) ที่กล่าวว่า มาตรฐานทางจริยธรรมสามารถใช้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับเทียบสภาพคุณงามความดีและข้อประพฤติปฏิบัติหรือศีลธรรมที่สอดคล้องกับความถูกต้องดีงาม

ตัวแปรด้านความไวทางจริยธรรม (X_4) เมื่อเพิ่มเข้าสู่สมการพยากรณ์ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 63.10 (Adjusted $R^2 = .631$) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่จะต้องพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนให้มีความสามารถในการรับรู้ ว่าสถานการณ์ใดที่มีปัญหาทางจริยธรรม เพราะถือเป็นขั้นตอนแรกที่น่าไปสู่การตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาจริยธรรมในสถานศึกษา สอดคล้องกับทัศนะของ Whitton (2016) ที่กล่าวว่า ความไวทางจริยธรรมถือเป็นความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีปัญหาทางจริยธรรมในองค์กร จนสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนได้ถูกต้องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา การตัดสินใจเชิงจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม แม้ว่าจะอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 และเขต 2 จึงควรจัดโครงการหรือใช้โปรแกรมเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาการตัดสินใจเชิงจริยธรรมให้มากขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สถานศึกษาแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากแต่ค่าเฉลี่ยนั้นต่ำสุดในกลุ่ม ในขณะที่ตัวค่าเฉลี่ยในด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในประเด็นการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมยังมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม แม้ว่าจะอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรเห็นความสำคัญและเร่งพัฒนาให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร โดยจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในทุกสถานศึกษา และควรมีการติดตามประเมินผลหลังจากโครงการแล้วอย่างจริงจัง

1.3 จากผลการวิจัยที่ระบุว่า ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความไวทางจริยธรรม ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และด้านการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ดังนั้นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

References

- Boonla, D. (2013). *Relationship between leadership styles and effectiveness of Schools under the Office of Secondary Educational Service Areas, Area 20*. Master's Degree, Khonkaen University. [in Thai]
- Chongcharoen, K. (2018). *Human resource management in education*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2018). *Policies of the Department of Juvenile Observation and Protection for the fiscal year 2019-2020*. Retrieved July 20, 2019, from <http://www.djop.go.th/Djop/images/P-2562%20.pdf> [in Thai]

- Dorasamy, N. (2010). *From self-interest to public interest: Promoting higher levels of business ethics*. Retrieved March 21, 2019, from <https://pdfs.semanticscholar.org/9106/f9b3dc4d22ba9d448457a7421d24ed7558d0.pdf>
- Ellig, J. (2014). *A guide to writing public interest comments using economic Analysis*. Retrieved May 16, 2018, from <https://www.mercatus.org/system/files/Ellig-How-PIC-web.pdf>
- Esmaelzadeh, F., Abbaszadeh, A., Borhan, F. & Peyrovi, H. (2017). *Characteristics of an ethical leader: A qualitative content analysis of Iranian nurses' experiences*. Retrieved June 3, 2018, from <http://www.atmph.org/article.asp?issn=1755-6783;year=2017;volume=10;issue=3;spage=684;epage=693;aulast=Esmaelzadeh>
- Ethical Standards Act, B.E. 2562. (2019, 15 April). *Government Gazette*. Book 136, Chapter 50. pp. 1-10. [in Thai]
- Hannah & Avolio (2010). *Moral potency: Building the capacity for character-base leadership*. Retrieved September 24, 2018, from <https://clc.business.wfu.edu/publications/moral-potency-building-the-capacity-for-character-based-leadership/>
- Jongwisarn, R. (2013). *Leadership: Research Theory and Ways to Develop*. Bangkok: The Publisher of Chulalongkorn University. [in Thai]
- Kazmi, O., Baloch, M., Dar, N., Usman, U., Basheer, S., Ali, M., Ain, Q. & Zuvia. (2014). *Challenges in implementing ethical culture in organization*. Retrieved June 3, 2018, from https://www.researchgate.net/publication/263847808_Challenges_in_Implementing_Ethical_Culture_in_Organization
- Kirk, D. & Jones, T. (2014). *Effective Schools*. Retrieved June 4, 2018, from http://images.pearsonassessments.com/images/tmrs/tmrs_rg/EffectiveSchools.pdf
- Linina, V. & Vevere, I. (2016). *Ethical leadership: Meaning and measurement. Latvian retail traders' perspective*. Retrieved February 5, 2018, from https://www.researchgate.net/publication/312558236_Ethical_Leadership_Meaning_and_Measurement_Latvian_Retail_Traders'_Perspective
- Nonthaburi Provincial Administration Organization. (2018). *Annual Report, Nonthaburi Provincial Administrative Organization 2018*. Nonthaburi: Nonthaburi Provincial Administration Organization. [in Thai]
- Nonthaburi Provincial Cultural Office. (2017). *Nonthaburi Moral Promotion Master Plan No. 1 (2017-2021)*. Nonthaburi: Nonthaburi Provincial Cultural Office. [in Thai]
- Phetkrachang, C. (2016). *Leadership in Ethical Change Organizational culture Organization of learning And Effectiveness of Schools under the Office of Primary Education Area in Nakhon Sawan Province: Route Analysis*. Doctoral Dissertation, Chaopraya University. [in Thai]
- Poommai, D. (2014). *Study of conditions and guidelines for the development of ethical leadership of School administrators under the local government organization Sukhothai Province*. Master of Education, Pibulsongkram Rajabhat University. [in Thai]

- Potberg, C. (2014). *Factors contributing to school effectiveness in a disadvantaged community in the Western Cape: A case study*. Retrieved February 17, 2018, from http://etd.cput.ac.za/bitstream/handle/20.500.11838/1989/204218926_potberg_c_ded_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Rakbanglaem, C. (2016). *Analysis of components of ethical leadership and ethical issues in educational institution administration of nursing college administrators Under the Royal Institute Ministry of Public Health*. Doctoral Dissertation, Songkla University. [in Thai]
- Research and Development Center for Educational Innovation for children and special needs people. (2008). *Child Rights and Local Planning Program for Children and Youth, 2008*. Bangkok: Plain Press. [in Thai]
- Ritbamrung, S. (2013). *Creative Leadership of School Administrators Affecting School Effectiveness Under the Office of Secondary Educational Service Area 30*. Master's Degree, Khonkaen University. [in Thai]
- Saleem, F., Naseem, Z., Ibrahim, K., Hussain, A. & Azeem, M. (2012). Determinants of School Effectiveness: A study at Punjab level. *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(14) [Special Issue - July 2012], 242-251. Retrieved May 10, 2018, from http://www.ijhssnet.com/journals/Vol_2_No_14_Special_Issue_July_2012/28.pdf
- Sowapee, K. (2013). *Strategic Leadership Affecting School Effectiveness Under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area, Area 3*. Master's Degree, Khon Kaen University. [in Thai]
- Srisaat, B. (2017). *Preliminary research* (10th ed.). Bangkok: Suwiriyasarn. [in Thai]
- The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 1. (2018). *Operation Plan of the Budget 2018 of the Office of Primary Educational Service Area Nonthaburi 1*. Nonthaburi: The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 1. [in Thai]
- The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 2. (2018). *Operation Plan of the Budget 2018 of the Office of Primary Educational Service Area Nonthaburi 2*. Nonthaburi: The Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area, District 2. [in Thai]
- The Office of Research Fund. (2017). Mold of the nation and violations of ethics in the teaching profession. *Research Community*, 16(22), 29. [in Thai]
- The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education. (2017). *National Education Plan 2017-2036*. Retrieved January 30, 2018, from <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf> [in Thai]
- The Teachers' Council of Thailand. (2019). *National Education Plan 2017-2036*. Retrieved January 30, 2018, from <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf> [in Thai]
- Thongdeewiset, N. (2017). *Ethical Conduct of Vachajacheep School Administrators According to the views of teachers at Ayutthaya Wittayalai School Under the Educational Service Area Office of Dhammakaya Education Area 3*. Master of Education, Ramkhamhaeng University. [in Thai]

- Thongkamhaeng, K. (2011). *Strategies for Developing Moral Leadership for Private School Administrators*. Doctoral Dissertation, Chulalongkorn University. [in Thai]
- Tohtaeya, C. (2018). *The Moral and Ethics of Islamic Private School Administrators in Nakhon Si Thammarat Province as Perceived by Teachers*. Master of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. [in Thai]
- Wang, L., Chiang, J., Plaisent, M. & Bernard, P. (2013). The Factors of School Effectiveness: An Empirical Investigation of Internal and External Factors of Junior High Schools in Taiwan. *International Journal of Humanities and Applied Sciences*, 2(3), 50-54.
- Whitton, H. (2016). *Developing the 'ethical competence' of public officials -a capacity-building approach*. Retrieved February 5, 2018, from <https://www.oecd.org/cleangovbiz/Integrity-Forum-16-Howard-Whitton.pdf>

Name and Surname: Ashiraya Yamtub

Highest Education: Bachelor of General Science, Phranakhon Rajabhat University

University or Agency: Sukhothai Thammathirat Open University

Field of Expertise: Educational Administration

Name and Surname: Koolchalee Chongcharoen

Highest Education: Ph.D. Education, University of Wollongong, Australia

University or Agency: Sukhothai Thammathirat Open University

Field of Expertise: Educational Administration

Name and Surname: Choochat Phuangsomjit

Highest Education: Ph.D. Educational Administration, Chulalongkorn University

University or Agency: Sukhothai Thammathirat Open University

Field of Expertise: Educational Administration